

Hoàn thiện quy định pháp luật đối với sản phẩm vật liệu nổ công nghiệp

15:06 11/08/2025

Theo Cục Kỹ thuật an toàn và Môi trường công nghiệp, vật liệu nổ công nghiệp (VLNCN) là loại vật tư hàng hóa không thể thiếu trong khai thác khoáng sản, sản xuất vật liệu xây dựng và thi công công trình, đóng một vai trò ngày càng quan trọng trong phát triển kinh tế đất nước.

Tuy nhiên, bên cạnh lợi ích do VLNCN đem lại là các nguy cơ ảnh hưởng đến an ninh, an toàn trong hoạt động VLNCN, theo đó Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ quy định chỉ được phép sản xuất, kinh doanh, sử dụng VLNCN thuộc Danh mục VLNCN do Bộ Công Thương ban hành.

Ngoài ra, VLNCN được quy định là hàng hóa nhóm 2 (hàng hóa có khả năng gây mất an toàn), phải thực hiện đầy đủ các quy định tại Luật Chất lượng, sản phẩm hàng hóa (được quản lý chất lượng trên cơ sở quy chuẩn kỹ thuật tương ứng do cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền ban hành và tiêu chuẩn do người sản xuất công bố áp dụng).

Theo quy định tại Phụ lục I ban hành kèm theo Thông tư số 23/2024/TT-BCT, có 35 loại sản phẩm VLNCN được phép sản xuất, kinh doanh, sử dụng tại Việt Nam, trong đó 34 sản phẩm được Bộ Công Thương ban hành Quy chuẩn kỹ thuật (QCVN) để kiểm soát chất lượng theo quy định.

Thuốc nổ hỗn hợp của các loại thuốc nổ mạnh đơn chất được sử dụng để sản xuất mìn nổ dùng cho thuốc nổ công nghiệp, mìn nổ tăng cường phục vụ trong khai thác khoáng sản, thi công công trình và thuốc nổ này chưa được Bộ Công Thương ban hành QCVN.

Theo đó, để thể chế hoá đầy đủ các quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước về quản lý, sử dụng VLNCN, tiền chất thuốc nổ và quy định của Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ; quy định chi tiết, đầy đủ những nội dung Luật giao Bộ Công Thương bảo đảm tính thống nhất với các luật có liên quan, đồng thời là cơ sở pháp lý trong công tác quản lý nhà nước đảm bảo an ninh, an toàn trong sản xuất, sử dụng VLNCN đáp ứng nhu cầu phát triển kinh

tế đất nước trong tình hình mới, cần ban hành QCVN về an toàn sản phẩm vật liệu nổ công nghiệp - thuốc nổ hỗn hợp của các loại thuốc nổ mạnh đơn chất.

Ảnh minh họa (nguồn: Internet)

Để hoàn thiện quy định về an toàn đối với sản phẩm VLNCN, dự QCVN phải tuân thủ quy định của Luật Tiêu chuẩn và Quy chuẩn kỹ thuật và bao gồm các nội dung sau:

Về chỉ tiêu kỹ thuật của thuốc nổ hỗn hợp của các loại thuốc nổ mạnh đơn chất

Qua tham khảo các sản phẩm được sản xuất tại Việt Nam, dự thảo QCVN cần ban hành các chỉ tiêu kỹ thuật phù hợp với bản chất của thuốc nổ để người sử dụng có cơ sở để lựa chọn và đảm bảo an toàn trong quá trình sản xuất, bảo quản, vận chuyển và sử dụng, đề xuất các chỉ tiêu kỹ thuật quy định tại QCVN bao gồm: Hàm lượng nước và các chất dễ bay hơi; Khả năng sinh công bằng con lắc xạ thuật; Tốc độ nổ; Độ nén trụ chì; Độ nhạy va đập.

Về phương pháp thử

Qua khảo sát soát tại các phòng thử nghiệm được Bộ Công Thương chỉ định, đề xuất quy định các phương pháp thử để kiểm tra các chỉ tiêu kỹ thuật như sau:

Xác định hàm lượng nước và các chất dễ bay hơi thực hiện theo nguyên tắc: Hàm lượng nước và các chất dễ bay hơi của thuốc nổ hỗn hợp được xác định dựa trên sự suy giảm khối lượng mẫu sau khi sấy ở nhiệt độ từ 60 °C đến 65 °C trong khoảng từ 4 giờ đến 6 giờ.

Phương pháp xác định khả năng sinh công bằng con lắc xạ thuật thực hiện theo TCVN 6424:1998.

Phương pháp xác định tốc độ nổ thực hiện theo nguyên tắc: Dùng máy đo thời gian xác định thời gian sóng truyền nổ qua một chiều dài nhất định trên thỏi thuốc từ đó xác định tốc độ nổ.

Phương pháp xác định độ nén trụ chì thực hiện theo TCVN 6421:1998.

Phương pháp xác định độ nhạy va đập thực hiện theo nguyên tắc: Xác định độ nhạy va đập của thuốc nổ hỗn hợp của các loại thuốc nổ mạnh đơn chất theo tỷ lệ phần trăm nổ của mẫu bằng thiết bị đo độ nhạy va đập.

Về quy định quản lý

Qua rà soát, đề xuất quy định về quản lý chất lượng sản phẩm phù hợp với quy định của Luật Chất lượng sản phẩm hàng hóa và các văn bản hướng dẫn, cụ thể:

Thực hiện công bố hợp quy, gắn dấu hợp quy (dấu CR) và ghi nhãn hàng hóa trước khi lưu thông trên thị trường.

Thuốc nổ sản xuất trong nước phải thực hiện công bố hợp quy theo quy định tại Thông tư số 36/2019/TT-BCT.

Thuốc nổ nhập khẩu phải thực hiện kiểm tra nhà nước về chất lượng hàng hóa nhập khẩu theo quy định tại Nghị định số 132/2008/NĐ-CP; Nghị định số 74/2018/NĐ-CP; Nghị định số 154/2018/NĐ-CP.

Việc công bố hợp quy sản phẩm sản xuất trong nước, nhập khẩu phải dựa trên kết quả chứng nhận của tổ chức chứng nhận được cơ quan có thẩm quyền chỉ định theo quy định tại Thông tư số 36/2019/TT-BCT, Thông tư số 38/2025/TT-BCT hoặc được thừa nhận theo quy định của Thông tư số 27/2007/TT-BKHCN.

Chứng nhận hợp quy thực hiện theo phương thức 5 hoặc phương thức 7 tại cơ sở sản xuất theo quy định tại khoản 1 Điều 5 Thông tư số 28/2012/TT-BKHCN.

Thử nghiệm phục vụ việc chứng nhận hợp quy phải được thực hiện bởi tổ chức thử nghiệm được cơ quan có thẩm quyền chỉ định theo quy định tại Thông tư số 36/2019/TT-BCT, Thông tư số 38/2025/TT-BCT hoặc tổ chức được thừa nhận theo quy định của Thông tư số 27/2007/TT-BKHCN.

Trình tự, thủ tục và hồ sơ công bố hợp quy thực hiện theo quy định tại Thông tư số 36/2019/TT-BCT.

Dấu hợp quy và sử dụng dấu hợp quy phải tuân thủ theo quy định tại khoản 2 Điều 4 của Thông tư số 28/2012/TT-BKHCN.

Minh Anh (t/h)